

Türkiye ile Almanya arasında ticari mübadelelerin tanzimine dair 9 ilkteşrin 1941 tarihli Anlaşmaya ek Anlaşmanın tasdikına dair kanun lâiyhası ve Hariciye ve İktisat encümenleri mazbataları (1/855)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayn : 6/2584

2 . VII . 1942

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

12 haziran 1942 tarihinde Ankara'da akit ve imza edilmiş olan «Türkiye ile Almanya arasındaki ticari mübadelelerin tanzimine dair 9 ilkteşrin 1941 tarihli Anlaşmaya ek Anlaşma»nın tasdiki hakkında Hariciye vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 18 . VI . 1942 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibe ve ilişkileriyle birlikte sunulmuştur.

3970 sayılı kanunun verdiği salâhiyete istinaden bahsi geçen Anlaşmanın İcra Vekilleri Heyetinin 27 . VI . 1942 tarihli 2/18212 sayılı kararnamesiyle meriyete konulduğunu arz ederim.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Mucip sebepler lâiyhası

9 ilkteşrin 1941 tarihli Türk - Alman Ticaret ve Tediye Anlaşmalarının tatbikatını fiyat bakımından tanzim hususunda uzun müddetden beri devam edegelen müzakereler müspet surette neticelenmiş ve 12 haziran 1942 tarihinde bir anlaşmaya varılmıştır.

« Türkiye ile Almanya arasında ticari mübadelelerin tanzimine dair 9 ilkteşrin 1941 tarihli Anlaşmaya Ek Anlaşma » adını taşıyan bu yeni ahitnameye göre 9 ilk teşrin 1941 tarihli Anlaşmalar mucibince tarafımızdan yapılacak teslimatın mevzuunu teşkil eden malların fiyatları, aynı malların harp öncesi fiyatları ile % 160 umumî pondere bir vasat nazarı itibare alınarak tâyin ve tesbit edilmiş bulunmaktadır. Böylece elde edilen rakamlar Ek Anlaşmanın 1 nci maddesinde gösterildiği gibi, harp öncesi fiyatları olarak kabul edilen fiyatlar ile artış yüzdeleri Anlaşmaya merbut gizli mektupta da mufassalan tavzih olunmuştur. Alman mallarının fiyat artışı meselesine gelince; 1941 Anlaşmaları mucibince yapılacak teslimatın mevzuunu teşkil eden mallar fiyat artışına nazaran 8 gruba ayrılmış bulunmaktadır. Ek Anlaşmanın 4 ncü maddesine dercedilmiş bulunan bu gruplarda fiyat artışları sırası ile % 300, % 250, % 200, %187,50, % 150, % 125, % 25 ve son olarak ta % 0 dir. Bu son gruptaki malzeme, bu hususta teati edilen mektupta beyan edildiği ve hile 1941 Anlaşmaları ile teslimi Almanlar tarafından kabul ve taahhüt edilen 18 milyon liralık harp malzemesinin 6 milyon mark kıymetinde bir partisinden ibarettir.

Ek Anlaşmanın 7 nci maddesinde musarrah olduğu gibi işbu Alman ihracatı için 4 ncü madde mucibince tâyin edilecek fiyatlar yerine göre FOR ve FOB olarak teslim edilecektir.

Artış yüzdelerinin umumî pondere vasati % 160 olmakla beraber bilfiil vâkı Türk teslimatı dolayısıyla, 9 ilkteşrin 1941 tarihli Ticari mübadelelerin tanzimine dair Anlaşmanın 1 numaralı listesi ile tâyin edilmiş olan kontenjanlarda - İki Hükümetin beraberce kararlaştıracakları hesapların tasfiyesi tarihinde - umumî pondere vasati % 170 i aşması halinde Almanya Hükümeti lehi-

ne bir matlup hâsıl olacak ve buna mütaallik meblâğlar Türk lirası olarak mezkûr Hükümetin emrine verilecektir. Umumî pondere vasatın % 160 a varmaması halinde Türkiye Hükümeti lehine bir matlup hâsıl olacak ve buna mütaallik meblâğlar mezkûr Hükümetin emrine verilecektir.

Bilfiil vâkı Alman teslimatı dolayısıyla tahmini kontenjanlarda umumî pondere vasatın % 170 i aşmasını intaç edecek bir değişiklik hâsıl olacak olursa, bu sefer Türk Hükümeti lehine bir matlup hâsıl olacak ve buna mütaallik meblâğlar Rayşmark olarak mezkûr Hükümetin emrine verilecektir. Bahis mevzuu umumî pondere vasatın % 160 a varmaması halinde Almanya Hükümeti lehine bir matlup hâsıl olacak ve buna mütaallik meblâğlar Türk lirası olarak mezkûr Hükümetin emrine verilecektir. Ek Anlaşmanın 4 neü maddesinde yazılı 8 bruptan her birine muhassas kontenjanları ancak tahminidir, ve munhasıran fiyat meselesi ve muhtemel olarak da katî hesap tasfiyesi ile alâ-kadardır. Binaenaleyh işbu kontenjanlar ayrıca muameleye lüzum olmaksızın ve fakat Türkiye ile Almanya arasında ticari mübadelelerin tanzimine dair 9 ilkteşrin 1941 tarihli Anlaşmanın I A numaralı listesiyle tâyin edilen çerçeve dahilinde kalmak şartıyla tecavüz olunabilir.

Aynı I A numaralı liste mucibince yapılacak teklif ve faturalarda ek Anlaşmanın 8 nei maddesinde gösterilen formül mucibince ve malın hangi gruba dahil olduğunu ve yüzde ne gibi bir fiyat zammı ile satıldığını bildiren bir şerh Almanya'da ihracatı kontrol etmekte olan İhracat Murakabe Ofisleri (Prüfungsstellen) tarafından verilecektir.

1941 Anlaşmasına tevfikan şimdiye kadar akdedilmiş olan sipariş mukaveleleri ise bu mukavelelerde derpiş olunan fiyatlar üzerinden muteber olacaktır. Diğer taraftan ek Anlaşmanın hükümleri mezkûr Anlaşmanın imzasından evvel akdolunan ve fiyatların ek Anlaşma ile tesbit edilecek olan fiyatlara uydurulması hususunda bir kaydı ihtirazi ihtiya eden mukavelelere de tatbik olunacaktır.

1941 Anlaşmasının bir cüzünü teşkil eden bu ek Anlaşmanın akdi ile fiyatlar hususunda mâkul ve her iki tarafın hak ve menfaatlerini koruyan bir uzlaşmaya varılmaması dolayısıyla vücede gelmiş olan anormal ve ticaretimiz için mahzurları derkâr bulunan bir vaziyet bertaraf edilmektedir. Bu itibarla ehemmiyet ve faydası bedihidir.

Böyle bir maksatla Almanya ile imzalanmış olan ek Anlaşma Türkiye Büyük Millet Meclisinin yüksek tasvibine arz olunur.

Hariciye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye encümeni

Esas No. 1/855

Karar No. 13

12 . VIII . 1942

Yüksek Reisliğe

12 haziran 1942 tarihinde Ankara'da akit ve imza edilmiş olan «Türkiye ile Almanya arasındaki Ticari mübadelelerin tanzimine dair 9 ilkteşrin 1941 tarihli Anlaşmaya ek Anlaşmanın tasdikı hakkında Hariciye vekilligince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 18 . VI . 1942 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâ-yihası esbabı mucibe ve ilişkileriyle birlikte Encümenimize havale buyurulmakla Hariciye ve Ticaret vekâletleri mümessillerinin hazır buldukları içtimada tetkik olundu.

Mucip sebepler lâ-yihasının tetkikinden ve ve-

rilen izahattan, yapılan Anlaşmanın menfaatlerimize uygun olduğu anlaşılmıştır. Aynen kabul edilen kanun lâ-yihası havalesi veçhile İktisat encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Ha. En. Reisi	M. M.	Kâtip
Konya	İstanbul	Tokad
Ali M. Göker	A. Ş. Esmer	N. Poroy
Bolu	Diyarbakır	Erzurum
H. C. Çambel	Z. M. Alsan	Gl. P. Demirhan
Gümüşane		Seyhan
Edib Servet Tör		Naci Eldeniz

İktisat encümeni mazbatası

T. B. M. M.

İktisat encümeni

Esas No. 1/855

Karar No. 3

1 . XII . 1942

Yüksek Reisliğe

12 haziran 1942 tarihinde Ankara'da akit ve imza edilmiş olan Türkiye ile Almanya arasındaki ticari mübadelelerin tanzimine dair 9 ilkteşrin 1942 tarihli Anlaşmaya ek Anlaşmanın tasdiki hakkında Hariciye vekilliği tarafından hazırlanıp İcra Vekilleri Heyetince 18 . VI . 1942 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesi ve Hariciye encümeni mazbatasıyla birlikte Encümenimize tevdi buyurulmuş olmakla Ticaret ve Hariciye vekillikleri mümessilleri hazır buldukları halde tetkik ve mütalâa olundu.

Esbabı mucibe lâyihasında ileri sürülen mütalâalara, verilen şifahi izahlara göre işbu ek Anlaşmanın fiatlar hususunda mâkul ve iki tarafın hak ve menfaatlerini koruyan bir uzlaşmaya varılamamasından doğan anormal ve ticaretimiz için mahzurlu olan bir vaziyeti kaldırmak maksadiyle yapıldığı anlaşılmış ve ihtiva eyledi-

ği hükümlerin de bugünkü şartlar içinde memleketimiz menfaatlerine aykırı telâkki edilemeyeceği görülmüş olmakla kanun lâyihası Encümenimize de aynen kabul edilmiştir.

Umumî Heyetin tasvibine arzedilmek üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

İktisat En. Reisi	M. M.	Kâtip
Giresun	Rize	Bilecik
İ. Sabuncu	Fuad Sirmen	K. Gülek
Afyon K.	Afyon K.	Ankara
Berç Türker	H. Erkan	M. Eriş
Denizli	Edirne	Eskişehir
Tahir Berkay	T. Göksele	Emin Sazak
Erzincan	Gaziantep	İstanbul
S. Başotaç	Nuri Pazarbaşı	A. Hamdi Denizmen
İzmir	Kars	Kastamonu
Benal Arıman	K Arıklı	M Celâl Bayar
Konya	Niğde	Zonguldak
H. Dikmen	Dr. R. Ferid Talay	H. Karabacak

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

12 haziran 1942 tarihinde Ankara'da akit ve imza edilmiş olan «Türkiye ile Almanya arasında ticari mübadelelerin tanzimine dair 9 ilkteşrin 1941 tarihli Anlaşmaya ek Anlaşma» nun tasdikına dair kanun lâyihası

MADDE 1. — 12 haziran 1942 tarihinde Ankara'da imzalanan «Türkiye ile Almanya arasında ticari mübadelelerin tanzimine dair 9 ilkteşrin 1941 tarihli Anlaşmaya ek Anlaşma» kabul ve tasdik olunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini tat-

bika İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

18 . VI . 1942

Ad. V.

Bş. V.

Dr. R. Saydam

H. Menemencioğlu

M. M. V.

Da. V.

Ha. V.

A. R. Artunkal

Dr. F. Tuzer

Ş. Saracoğlu

Ma. V.

Mt. V.

Na. V.

İk. V.

F. Ağralı

Yücel

A. F. Cebesoy

Sırrı Day

S. İ. M. V.

G. İ. V.

Zr. V.

Dr. H. Alataş

R. Karadeniz

Muhlis Erkmen

Mü. V.

Ti. V.

F. Engin

M. Ökmen

TÜRKİYE İLE ALMANYA ARASINDA TİCARİ MÜBADELELERİN TANZİMİNE DAİR 9
İLKTEŞRİN 1941 TARİHLİ ANLAŞMAYA EK ANLAŞMA

Türkiye ile Almanya arasında Ticari mübadelelerin tanzimine dair 9 ilkteşrin 1941 tarihli Anlaşma-
nın 1 ve 1 A listelerine müsteniden Türkiye ile Almanya arasında yapılacak ticari mübadelelerde fiyat
temevvüçlerini önlemek üzere, bu listelerde derpiş edilen mal teslimatının tamamen iera edileceğinden
emin bulunan Türk Hükümeti ile Almanya Hükümeti âtidedeki hususları kararlaştırmışlardır:

Madde — 1.

Türk Hükümeti 1 numaralı listede yazılı malların aşağıdaki fiyatlar üzerinden temin edilme-
sine itina eyliyecektir.

	Ton metrik başına Türk lirası
Bakır (Fob İstanbul)	900
Krom cevheri (Fob Mersin)	
Maden nisbeti % 48	70.30
beher yüzde fazlası için 2 Tl., beher yüzde noksanı için 1,50 Tl. fiyat farkı	
Antimuan (Fob Samsun)	
Baz maden nisbeti % 50	316
Zeytinyağı (Fob İzmir)	
«Sira» (% 5 asitli)	1 150
Fasulya (Fob İstanbul)	320
Bakla (Fob İstanbul)	190
Nohut (Fob İstanbul)	210
Darı (Fob İstanbul)	145
Süt tozu (Fob İstanbul)	3 000
Kepek (Fob İstanbul)	105
Yağlı tohumlar (Fob İstanbul)	
Yeni rekolte için muteber fiyatlar pamuk tohumları:	
Cleveland	145
Yerli	135
Akala	155
Araşit	540
Keten tohumu	480
Ay çiçeği tohumu	270
Kenevir tohumu	345
Susam tohumu	480
Haşhaş tohumu	480
a) Mavi	
b) Beyaz (Yeni rekolte mavi tohumlarına göre fiyat tesbit edilecektir)	
Her nevi küsbe (Fob İstanbul)	115
Palâmüt (Fob İzmir):	
Tırnak (% 42)	138
Crible (% 36)	128
Birsu (% 34)	119
I natürel (% 32)	104
II » (% 31)	95

Ton metrik başına
Türk lirası

I engin (% 30)	87
II » (% 28)	79
Palâmut hulâsası (Fob İzmir)	380
Afyon (Fob İstanbul)	34 500
Deriler (Fob İstanbul) :	
Tuzlu koyun	2 200
Hava kurusu koyun	3 100
Keçi	3 200
Kuzu	3 200
Oğlak	3 300
Kenevir (Fob İzmir)	1 400
Keten (Fob İstanbul)	1 300
Kenevir döküntüleri (Fob İstanbul)	500
Tiftik (Fob İstanbul) :	
Oğlak I	3 600
Oğlak II	3 400
Kastamonu	3 350
Çengelli	3 250
İnce	3 200
İyi	3 100
Konya dağ	3 100
Sıra	2 950
Konya ova	2 950
B.	2 750
Deri	2 700
Yağlı	2 650
Sarı	2 650
Diğer keçi kılları (Fob İstanbul) :	
Tabak	1 100
Kırkım	2 100
Pamuk (Fob Mersin) :	
Yerli I	950
Yerli II	930
Cleveland I	1 100
Cleveland II	1 070
Pamuk paçavraları (Fob İstanbul) :	
Yeni amerikan beyaz	1.100
Yeni beyaz triko	1.030
Yeni renkli	880
Eski beyaz	560
Eski renkli	500
Yün paçavraları (Fob İstanbul) :	
Beyaz çorap pala	800
Renkli çorap pala	420
İpek döküntüleri (Fob İstanbul) :	
Kamçıbaşı	10.500
Kaynamış tavadibi	2.450

Ton metrik başına
Türk lirası

Delikli Koza	9.150
Esmer kamçıbaşı	8.500
Ekistra ipek kırığı	5.400
Elvan ipek kırığı	1.800

Pamuk döküntüleri

Fiyat, pamuk için tesbit olunan fiyatın artış yüzdesine göre tâyin olunacaktır.
İhracata vazolunan vergi ve resimler yukarıdaki fiatlara dahildir.

Madde — 2

Türk malları için, bazı münferit hallerde, işbu Ek Anlaşmanın 1 nci maddesinde derpiş edilen fiyatlar üzerinden alış mukavelesi akit veya icra edilemediği takdirde Türk Hükümeti ile Almanya Hükümeti, her mukavelenin akdinden evvel, tâyin olunacak fiyat üzerinden uyuşacaklardır.

Madde — 3.

Bilfiil vâkı Türk teslimatı dolayısıyla Türkiye ile Almanya arasında ticari mübadelelerin tanzimine dair 9 ilkteşrin 1941 tarihli Anlaşmanın 1 numaralı listesiyle tâyin edilmiş olan kontenjanlarda, hesapların tasfiyesi için tesbit edilecek tarihte, umumî pondere vasatın % 170 i aşmasını veya % 160 a varmamasını intaç edecek bir değışiklik hâsıl olduğu takdirde aşağıdaki tarzda hareket olunacaktır:

- Umumî pondere vasatın % 170 i aşması halinde Almanya Hükümeti lehine bir matlup hâsıl olacak ve buna mütaallik meblâğlar Türk lirası olarak mezkûr Hükümetin emrine verilecektir.
- Umumî pondere vasatın % 160 a varmaması halinde Türk Hükümeti lehine bir matlup hâsıl olacak ve buna mütaallik meblâğlar Rayşmark olarak mezkûr Hükümetin emrine verilecektir.

Madde — 4

Almanya Hükümeti 1 A numaralı listede yazılı olup aşağıda gösterilen I ilâ VIII numaralı gruplara ayrılmış bulunan mallar fiyatının hiç bir veçhile Türkiye'ye vâkı Alman ihracatı için tatbik edilen ve aşağıdaki yüzdelerle tezyit edilecek olan harp öncesi fiyatlarını (1938 den eylül 1939 a kadar) tecavüz etmemesini taahhüt eyler.

Grup: I

Kıymet 16 000 000 RM.

Fiyat artışı % 300

Ray, ray teferruatı, makas, bandaj, sigara kâğıdı, tayyare için makine ve âletler.

Grup: II

Kıymet 17 000 000 RM.

Fiyat artışı % 250

Bakır ve bakır halitası mamulleri, lama, çubuk, sac, örgüler, her cins tel (Elektrik telleri hariç), selüloz sanayii için bakırdan mamul nihayetsiz şeritler ve mümasil malzeme, boru ve armatürler, ocaklar gibi.

Her cins saf ve hususi çelikler, başka madenlerle mahlut veya gayrimahlut (Makap, yay ve avadlık çelikleri dahil), profil demirleri, demir veçelik lama, çubuk, sac, oluklu ve galvanizli sac, ambalaj çemberleri, nal ve nal çivisi demirleri.

Her cins boru çekilmiş ve dikişli, sürşöfer boruları, gaz ve saireye ait yüksek tazyika mütehammil borular (Rakorlar ve sair boru teferruatı dahil).

Her cins tel (Galvanizli teller, filmaşın, kaynak telleri ve kaynak elektrodları dahil).

Her cins zincir ve kablolar, dişli ve zincirli transmisyonlar, çivi, perçin çivisi, civata, somun, pul, pim, vida, nal çivisi, pulluk uç demiri.

Dingil yayları, helezonî yaylar ve sair yaylar.

Dökme demir ve dökme çelikten mamul malzeme (Borular, hususi kaplar haddeler ve resimlere göre dökülmüş çelik parçalar ilah. dahil). **kokiyler,**

Köprü inşaat malzemesi, baraj ve eklüz malzemesi.

Sulama ve su tevziat işlerinde kullanılan malzeme.

Dövülmüş parçalar.

Ferşiyat malzemesi (1 numaralı gruba dahil olmayan), köprüler, dönme köprüler, seçme hat malzemesi (Lokomotif ve vagonlar dahil) ve havai nakil hatları malzemesi, tamponlar.

Elektrikle işleyenler dahil olmak üzere makine, tesisat ve aletler için her cins yedek parça ve teferuat (III neü gruba dahil olan yedek parçalar hariç).

Merdaneli onrejiströr için kâğıt, kopya kâğıdı, termograf kâğıdı, jelâtinli kâğıt, mukavva, mukavva ve kâğıt mamulâtı.

Grup : III

Kıymet : 5 000 000 R. M.

Fiyat artışı % 200

Otomobil yedekleri

Elektrik tel ve kablolar

Ambalaj kâğıdı

Müstahzar olmıyan tıbbî eezalar

Grup : IV

Kıymet 40 000 000 RM.

Fiyat artışı % 187,50

Harp malzemesi (1 inci ve VIII nei gruplara dahil olmıyan vagon (sarnıç vagonlar dahil), kazanlar.

Bidon ve fıçılar, muhtelif ihtiyaçlara mahsus saçtan depolar matbaa ve yazı kâğıdı, su geçmez kâğıt.

Grup : V

Pancar tohumu

Kıymet : 9 000 000 RM.

Fiyat artışı % 150

Otobüs, kamyon (Elektrikle işlemiyen), otomobil

Müteharrik itfaiye malzemesi ve arozöz

Lokomotif, drezin

Hassas anlık (Elektrikle işlemiyen)

Sejüloz

Grup : VI

Kıymet : 15 000 000 RM.

Fiyat artışı % 125

Her nevi makine ve aletler (1. A numaralı listeye müteallik mektup lâhikasının 4 neü grupunda mezkûr olanlar dahil) ve elektrikle işleyenler, elektrikli traktör ve truklar.

Grup : VII

Kıymet: 2 000 000 RM.

Fiyat artışı % 25

Müstahzar tıbbi eeza.

Grup : VIII

Kıymet: 6 000 000 RM.

Fiyat artışı % 0

Harb malzemesi.

Madde — 5

Her gruba ait tahminî kontenjanlar nazarı itibaca alındıktan sonra, yukarıdaki maddede gösterilen fiyat artış yüzdelerinin umumî pondere vasatı % 160 dır.

Bilfiil vâkı Alman teslimatı dolayısıyla tahminî kontenjanlarda umumî pondere vasatın % 170 i aşmasını veya % 160 a varmamasını intaç edecek bir değışiklik hâsil olduğu takdirde aşığıdaki tarzda hareket olunacaktır :

a) Umumî pondere vasatın % 170 i aşması halinde Türk Hükümeti lehine bir matlup hâsıl olacak ve buna mütaallik meblâğlar Rayşmark olarak mezkûr Hükümetin emrine verilecektir.

b) Umumî pondere vesati % 160 a varmaması halinde Alman Hükümeti lehine bir matlup hâsıl olacak ve buna mütaallik meblâğlar Türk lirası olarak mezkûr Hükümetin emrine verilecektir.

Madde — 6

Şurası mukarrerdir ki 4 neü maddede mezkûr sekiz gruptan her birine muhassas kontenjanlar ancak tahminî olup munhasıran fiyat meselesi ve muhtemel olarak da katî hesap tasfiyesi ile alâkadardır. Binaenaleyh, işbu kontenjanlar, ayrıca muameleye lüzum olmaksızın ve fakat Türkiye ile Almanya arasında ticari mübadelelerin tanzimine dair 9 ilkteşrin 1941 tarihli Anlaşmanın I A numaralı listesiyle tâyin edilen çerçeve dahilinde kalmak şartıyla tecavüz olunabilir.

Madde — 7

I A numaralı listede yazılı Alman ihracatı için 4 neü madde mucibince tâyin edilecek fiyatlar yerine göre For veya Fob olarak hesaplanacaktır.

Madde — 8

Ihracatı kontrol etmekte olan Alman ihracatı Murakabe ofisleri (Prüfungsstellen) I A numaralı liste mucibince yapılacak teslimata ait teklif veya faturalarda âtideki şerhi vereceklerdir :

«İşbu mal Türkiye ile Almanya arasında ticari mübadelelerin tanzimine dair 9 ilkteşrin 1941 tarihli Anlaşmadan madut bulunan 12 haziran 1942 tarihli ek Anlaşmanın ... grupuna dahildir ve % ... bir fiyat zammı ile satılmıştır.»

Madde — 9

Türkiye ile Almanya arasında ticari mübadelelerin tanzimine dair 9 ilkteşrin 1941 tarihli Anlaşmaya tevfiikan şimdiye kadar akdedilmiş sipariş mukaveleleri bu mukavelelerde derpiş olunan fiyatlar üzerinden muteberdir.

İşbu mukaveleler mucibince verilen siparişlerin kıymetleri her iki tarafca ticari mübadelelerin tanzimine dair 9 ilkteşrin 1941 tarihli Anlaşmada derpiş edilen kontenjanlara mahsup edilecektir; Alman teslimatı da işbu ek Anlaşmanın 4 neü maddesinde zikrolunan kontenjanlara mahsup edilecektir. Bu malların fiyatları, 1 neü ve 4 neü maddeler mucibince kararlaştırılan fiyatlara göre dahil olacakları hesap tasfiyesi esnasında, nazarı itibara alınmayacaktır.

Şurası mukarrerdir ki, işbu ek Anlaşmanın hükümleri mezkûr Anlaşmanın imzasından evvel akdolan ve fiyatların ek Anlaşma ile tesbit edilecek olan fiyatlara uydurulması hususunda bir kaydi ihtirazi ihtiva eden mukavelelere de tatbik olunacaklardır.

3 neü ve 5 neü maddelerde mezkûr hesap tasfiyesi iki Hükümetin beraberce kararlaştıracakları bir tarihte yapılacaktır.

İşbu ek Anlaşma Türkiye ile Almanya arasında ticari mübadelelerin tanzimine dair 9 ilkteşrin 1941 tarihli Anlaşmanın bir cüzünü teşkil eder. İmzası gününden muteberdir.

Ankara'da on iki haziran bin dokuz yüz kırk iki tarihinde, Türkçe ve Almanca, her bir dil için ikişer aslı nüsha olarak tanzim edilmiştir.

N. Menemencioğlu Frans V. Papen